

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ШОСТКИНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету
денної форми навчання

_____ Проценко О.М.

« ____ » _____ 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСИ»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

напрямок підготовки 6.072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

інститут, факультет: Шосткинський інститут СумДУ, факультет денної форми
навчання, ЦЗДФН

Погоджено: Начальник навчально-методичного відділу _____ Полончук В.О.

Шостка – 2016 р.

Робоча програма з Фінанси для студентів

за напрямом підготовки – 6.072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

«__» _____ 2016 року – 15 с.

Розробник: Прожога І.В., к.е.н., ст. викладач кафедри економіки та управління.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та управління

Протокол від “__” _____ 2016 року № ____

Завідувач кафедри економіки та управління

“__” _____ 2016 року

(підпис)

(Прожога І.В.)
(прізвище та ініціали)

Шостка, 2016 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – денна форма: 4,0 КР: 1,0	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Цикл професійної та практичної підготовки	
	Напрямок підготовки 6.072 «Фінанси, банківська справа та страхування»		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): Економіка підприємства	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: КР(ФіК)		Семестр	
Загальна кількість годин – денна форма: 120 год. 30 год.		1-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6/2 год. самостійної роботи студента – 0,8 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	40 год.	-
		Практичні, семінарські	
		24 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		56 год	
		Індивідуальні завдання:	
		30 год.	- год.
		Вид контролю:	
дск	-		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1-й курс: 53 % (64 год / 120 год);

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування базових знань з теорії фінансів, засвоєння закономірностей їх функціонування на макро- і мікрорівнях як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи.

Завдання: вивчення сутності, функцій та ролі фінансів у ринковій економіці; закономірностей їх еволюційного розвитку; теоретичних основ державних, корпоративних і міжнародних фінансів; засад функціонування фінансової системи держави.

Предмет: економічні відносини з приводу формування, розподілу і використання централізованих і децентралізованих фондів у грошовій формі.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

ЗНАТИ суть і тенденції розвитку фінансових відносин і їх особливості в сфері державних фінансів, міжнародних фінансів і фінансів суб'єктів господарювання; загальну4 характеристику фінансово-кредитної, бюджетної, податкової систем держави; основні напрямки витрати бюджетних коштів, особливо на фінансування бюджетних установ і соціальний захист населення; основні положення організації місцевих (територіальних) фінансів; основні положення політики управління бюджетним дефіцитом і державним боргом; сутність фінансових ресурсів підприємств, організацію фінансової діяльності підприємств;

УМІТИ аналізувати бюджетну, податкову політику держави, проводити аналіз виконання державного і місцевого бюджетів, складати кошторис доходів і витрат бюджетної установи, робити розрахунок відрахувань підприємств і громадян у державні цільові фонди, оцінювати вплив системи оподаткування на діяльність підприємств і формування доходів бюджету.

Перелік основних забезпечувальних дисциплін.

Знання з даної дисципліни забезпечують успішне засвоєння таких навчальних дисциплін, як «Економіка підприємства», «Політекономія», виконання курсових проектів з економічних дисциплін.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії

1. Суть, необхідність і функції фінансів.

Виникнення фінансів.

Сутність фінансів. Функції фінансів.

Фінансові ресурси, їх сіль, склад і структура. Централізовані та децентралізовані фінансові ресурси.

Фінансові резерви як один з видів фінансових ресурсів. Форми і методи формування фінансових резервів.

Література: [1, с. 36-55]

2. Фінансова система України.

Поняття фінансової системи України. Її структуризація

Фінансова система України за внутрішньою побудовою. Характеристика сфер та ланок фінансової системи.

Фінансова система України за організаційною побудовою. Характеристика органів та установ, що складають фінансову систему.

3. Суть фінансової політики.

Сутність фінансової політики.

Види фінансової політики. Їх характеристика.

Фінансова політика України на сучасному етапі.

4. Фінансовий механізм.

Фінансовий механізм як складова частина господарського механізму. Структура фінансового механізму.

Поняття про управління фінансами, його принципи та функціональні елементи. Організація управління фінансами.

Суть, завдання, принципи, етапи та методи фінансового планування. Система фінансових планів.

Організація фінансового контролю в Україні, його класифікація за видами, часом проведення, формами і методами. органи фінансового контролю, їх функції, права та обов'язки.

Література: [2, с 15-24]

5. Бюджетна система України

Бюджет держави як економічна категорія. Бюджет як основний фінансовий план держави. Бюджетна класифікація. Роль і місце бюджету в фінансово-кредитному механізмі.

Поняття бюджетного устрою і бюджетної системи, їх співвідношення. бюджетне законодавство. Склад бюджетної системи України. [2, с. 30-36]

Методи формування доходів бюджету. Доходи держави від підприємницької діяльності. Доходи від державних майна та угідь, надання послуг.[3, с. 117-135]

Класифікація видатків бюджету. Склад і структура видатків бюджету України.

Бюджетне регулювання. Стан бюджету. Бюджетний дефіцит: класифікація, причини виникнення, показники, джерела покриття, наслідки.

Бюджетний процес, його етапи.

Література: [1, с. 22-37]

6. Податкова система України

Суть і функції податків. Класифікація податків, її ознаки. Види податків. Основні елементи податку.

Податкова система: поняття, наукові основи побудови. Методи і принципи оподаткування. Податкова система України, основні етапи її становлення.

Податок на додану вартість: сутність та значення. Методика включення податку до ціни товарів, послуг, робіт. Визначення бази оподаткування. Ставки, суб'єкти податку. Порядок та строк сплати до бюджету.

Акцизний податок як форма непрямого оподаткування. Платники акцизного збору, визначення його суми. Пільги акцизному оподаткуванню, порядок і строки сплати акцизного податку до бюджету.

Податок на прибуток підприємств, його роль і місце в податковій системі. Платники, об'єкт оподаткування, ставка податку.

Податок з доходів фізичних осіб. База оподаткування. Побудова шкали ставок оподаткування. Пільги.

Спрощена система оподаткування. Єдиний податок.

Мито як джерело доходів бюджету. платники і ставки мита. порядок перерахування мита до бюджету.

Література: [2, с. 110-117]

7. Державні цільові фонди.

Сутність та необхідність державних цільових фондів. Єдиний соціальний внесок. Пенсійний фонд України. Функції та порядок формування доходів і видатків Фонд соціального страхування на випадок безробіття, його призначення, джерела формування і напрями використання.

Фонд соціального страхування

[3, с. 45-55]

8. Місцеві фінанси.

Сутність місцевих фінансів. Децентралізація та реформування місцевих фінансів

Місцеві бюджети, їх доходи і видатки. Міжбюджетні трансферти в Україні.

Місцеві податки і збори, їх роль в формуванні доходів місцевих бюджетів.

Плата за землю як загальнодержавний податок, що формує кошти місцевого бюджету.

[1, с. 15-19]

Змістовий модуль 2. Страхування. Міжнародні фінанси

9. Державний кредит та державний борг.

Економічна сутність державного кредиту, види державного кредиту.

Державний борг. Капітальний і поточний державний борг. Причини і наслідки зростання державного боргу.

Форми державних позик, їх види. Класифікація державних внутрішніх та зовнішніх позик.

Література: [4, с. 17-28]

10. Міжнародні фінанси.

Сутність та функції міжнародних фінансів.

Роль фінансів у розвитку міждержавних зв'язків. Особливості фінансів зовнішньоекономічної діяльності. Платіжний баланс України: сутність та значення. Структура платіжного балансу.

Міжнародні фінансово-кредитні інститути. Порядок їх формування та використання. Сучасний взаємозв'язок України з міжнародними фінансовими інститутами, зовнішнє фінансування та інвестування економіки України.

Міжнародні організації (ООН, Європейський союз). Перспективи входження України до ЄС.

Основи валютних розрахунків

Література: [4, с. 228-235], [1, с. 35-44]

11. Фінанси домогосподарств.

Домогосподарство як суб'єкт фінансових відносин.

Теоретичні основи фінансів домогосподарств.

Бюджет домогосподарства, його структура. Сукупні ресурси і сукупні витрати домогосподарств.

Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники.

Особисті фінанси, їх розвиток в умовах ринку.

Література: [3, с. 341-368]

13. Фінанси суб'єктів господарювання.

Поняття суб'єкта господарювання, ознаки його ідентифікації. Класифікація суб'єктів господарювання.

Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва (підприємств) реального сектора економіки.

Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва – фінансових установ.

Фінансова діяльність підприємців-фізичних осіб.

Література: [3, с. 298-339]

12. Страхування та страховий ринок. Види страхування.

Об'єктивна необхідність та сутність страхового захисту. Економічна природа і сутність страхування.

Функції і принципи страхування.

Класифікація страхування. Добровільне та обов'язкове страхування.

Поняття страхового ринку, його структура. Державне регулювання у сфері страхування

Майнове страхування. Страхування відповідальності.

Особисте страхування

Література: [6, с. 56-161], [3, с. 370-390].

14. Фінансовий ринок.

Фінансовий ринок у системі економічних відносин. Сегментація фінансового ринку.

Характеристика інструментів фінансового ринку.

Розрахунок доходності основних видів цінних паперів.

Фінансові посередники: класифікація та функціональне призначення.

Література: [3, с. 392-408]

15. Фінансовий менеджмент.

Сутність фінансового менеджменту. Мета й основні завдання фінансового менеджменту. Стратегія і тактика фінансового менеджменту.

Принципи і функції фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту, його суть та складові.

Література: [3, с. 410-433]

16. Фінансова безпека держави.

Економічна безпека: поняття та базові елементи.

Фінансова безпека: сутність і місце в системі економічної безпеки.

Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави.

4. Структура навчальної дисципліни (1 курс)

Назви тем	Кількість годин					
	Денна форма / Заочна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	
1. Суть, необхідність і функції фінансів.	6	2	1	-	-	3
Виникнення фінансів.				-	-	
Сутність фінансів. Функції фінансів.				-	-	
Фінансові ресурси, їх сіль, склад і структура. Централізовані та децентралізовані фінансові ресурси.				-	-	
Фінансові резерви як один з видів фінансових ресурсів. Форми і методи формування фінансових резервів.				-	-	
2. Фінансова система України.	6	2	1	-	-	3
Поняття фінансової системи України. Її структуризація				-	-	
Фінансова система України за внутрішньою побудовою. Характеристика сфер та ланок фінансової системи.				-	-	
Фінансова система України за організаційною побудовою. Характеристика органів та установ, що складають фінансову систему.				-	-	
3. Суть фінансової політики.	6	2	1	-	-	3
Сутність фінансової політики.				-	-	
Види фінансової політики. Їх характеристика.				-	-	
Фінансова політика України на сучасному етапі.				-	-	
4. Фінансовий механізм.	6	2	1	-	-	3
Фінансовий механізм як складова частина господарського механізму. Структура фінансового механізму.				-	-	
Поняття про управління фінансами, його принципи та функціональні елементи. Організація управління фінансами.				-	-	
Суть, завдання, принципи, етапи та методи фінансового планування. Система фінансових планів.				-	-	
Організація фінансового контролю в Україні, його класифікація за видами, часом проведення, формами і методами. органи фінансового контролю, їх функції, права та обов'язки.				-	-	
5. Бюджетна система України	10	4	2	-	-	4
Бюджет держави як економічна категорія. Бюджет як основний фінансовий план держави. Бюджетна класифікація. Роль і місце бюджету в фінансово-кредитному механізмі.				-	-	
Поняття бюджетного устрою і бюджетної системи, їх співвідношення. бюджетне законодавство. Склад бюджетної системи України.				-	-	
Методи формування доходів бюджету. Доходи держави від підприємницької діяльності. Доходи від державних майна та угідь, надання послуг.				-	-	
Класифікація видатків бюджету. Склад і структура видатків бюджету України.				-	-	
Бюджетне регулювання. Стан бюджету. Бюджетний дефіцит: класифікація, причини виникнення, показники, джерела покриття, наслідки.				-	-	
Бюджетний процес, його етапи.				-	-	
6. Податкова система України	10	4	2	-	-	4
Суть і функції податків. Класифікація податків, її ознаки. Види податків. Основні елементи податку.				-	-	
Податкова система: поняття, наукові основи побудови. Методи і принципи оподаткування. Податкова система України, основні етапи її становлення.				-	-	

Податок на додану вартість: сутність та значення. Методика включення податку до ціни товарів, послуг, робіт. Визначення бази оподаткування. Ставки, суб'єкти податку. Порядок та строк сплати до бюджету.				-	-	
Акцизний податок як форма непрямого оподаткування. Платники акцизного збору, визначення його суми. Пільги акцизному оподаткуванню, порядок і строки сплати акцизного податку до бюджету.				-	-	
Податок на прибуток підприємств, його роль і місце в податковій системі. Платники, об'єкт оподаткування, ставка податку.				-	-	
Податок з доходів фізичних осіб. База оподаткування. Побудова шкали ставок оподаткування. Пільги.				-	-	
Спрошена система оподаткування. Єдиний податок.				-	-	
Мито як джерело доходів бюджету. платники і ставки мита. порядок перерахування мита до бюджету.				-	-	
7. Державні цільові фонди.	8	2	2	-	-	6
Сутність та необхідність державних цільових фондів. Єдиний соціальний внесок.				-	-	
Пенсійний фонд України. Функції та порядок формування доходів і видатків				-	-	
Фонд соціального страхування на випадок безробіття, його призначення, джерела формування і напрями використання.				-	-	
Фонд соціального страхування				-	-	
8. Місцеві фінанси.	8	2	2	-	-	6
Сутність місцевих фінансів. Децентралізація та реформування місцевих фінансів				-	-	
Місцеві бюджети, їх доходи і видатки. Міжбюджетні трансферти в Україні.				-	-	
Місцеві податки і збори, їх роль в формуванні доходів місцевих бюджетів.				-	-	
Плата за землю як загальнодержавний податок, що формує кошти місцевого бюджету.				-	-	
				-	-	
Всього	60	20	12	-	-	28
				-	-	
9. Державний кредит та державний борг.	8	2	2	-	-	4
Економічна сутність державного кредиту, види державного кредиту.				-	-	
Державний борг. Капітальний і поточний державний борг. Причини і наслідки зростання державного боргу.				-	-	
Форми державних позик, їх види. Класифікація державних внутрішніх та зовнішніх позик.				-	-	
10. Міжнародні фінанси.	8	4	2	-	-	2
Сутність та функції міжнародних фінансів.				-	-	
Роль фінансів у розвитку міждержавних зв'язків. Особливості фінансів зовнішньоекономічної діяльності. Платіжний баланс України: сутність та значення. Структура платіжного балансу.				-	-	
Міжнародні фінансово-кредитні інститути. Порядок їх формування та використання. Сучасний взаємозв'язок України з міжнародними фінансовими інститутами, зовнішнє фінансування та інвестування економіки України.				-	-	
Міжнародні організації (ООН, Європейський союз). Перспективи входження України до ЄС.				-	-	
Основи валютних розрахунків				-	-	
11. Фінанси домогосподарств.	6	2	1	-	-	3
Домогосподарство як суб'єкт фінансових відносин.				-	-	
Теоретичні основи фінансів домогосподарств.				-	-	
Бюджет домогосподарства, його структура. Сукупні ресурси і сукупні витрати домогосподарств.				-	-	

Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники.				-	-	
Особисті фінанси, їх розвиток в умовах ринку.				-	-	
13. Фінанси суб'єктів господарювання.	6	2	1	-	-	3
Поняття суб'єкта господарювання, ознаки його ідентифікації. Класифікація суб'єктів господарювання.				-	-	
Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва (підприємств) реального сектора економіки.				-	-	
Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва – фінансових установ.				-	-	
Фінансова діяльність підприємців-фізичних осіб				-	-	
12. Страхування та страховий ринок. Види страхування.	10	4	2	-	-	4
Об'єктивна необхідність та сутність страхового захисту. Економічна природа і сутність страхування.				-	-	
Функції і принципи страхування.				-	-	
Класифікація страхування. Добровільне та обов'язкове страхування.				-	-	
Поняття страхового ринку, його структура. Державне регулювання у сфері страхування				-	-	
Майнове страхування. Страхування відповідальності.				-	-	
Особисте страхування				-	-	
14. Фінансовий ринок.	10	2	2	-	-	6
Фінансовий ринок у системі економічних відносин. Сегментація фінансового ринку.				-	-	
Характеристика інструментів фінансового ринку.				-	-	
Розрахунок доходності основних видів цінних паперів.				-	-	
Фінансові посередники: класифікація та функціональне призначення.				-	-	
15. Фінансовий менеджмент.	8	2	1	-	-	5
Сутність фінансового менеджменту. Мета й основні завдання фінансового менеджменту. Стратегія і тактика фінансового менеджменту.				-	-	
Принципи і функції фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту, його суть та складові.				-	-	
16. Фінансова безпека держави.	4	2	1	-	-	1
Економічна безпека: поняття та базові елементи.				-	-	
Фінансова безпека: сутність і місце в системі економічної безпеки.				-	-	
Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави.				-	-	
Всього	60	20	12	-	-	28
Всього за семестр	120	40	24			56

4. Теми семінарських (практичних) занять

Назва теми	Кількість годин, форма навчання	
	денна	заочна
1-й модуль	1	-
1. Суть, необхідність і функції фінансів.	1	-
2. Фінансова система України.	1	-
3. Суть фінансової політики.	1	-
4. Фінансовий механізм.	2	-
5. Бюджетна система України	2	-
6. Податкова система України	2	-

7. Державні цільові фонди.	2	-
8. Місцеві фінанси.	2	-
2-й модуль		
9. Державний кредит та державний борг.	2	-
10. Міжнародні фінанси.	2	-
11. Фінанси домогосподарств.	1	-
12. Страхування та страховий ринок. Види страхування.	1	-
13. Фінанси суб'єктів господарювання.	2	-
14. Фінансовий ринок.	2	-
15. Фінансовий менеджмент.	1	-
16. Фінансова безпека держави.	1	-
Всього	24	-

Практичне заняття складається з контрольної роботи або тестування з теоретичного матеріалу, вирішення ситуаційних завдань, обговорення актуальних проблем теорії та практики, виконання творчих практичних завдань щодо фінансів, податків, страхування в Україні.

6. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин	Кількість годин
1-й модуль		
1. Суть, необхідність і функції фінансів.	3	-
2. Фінансова система України.	3	-
3. Суть фінансової політики.	3	-
4. Фінансовий механізм.	3	-
5. Бюджетна система України	4	-
6. Податкова система України	4	-
7. Державні цільові фонди.	6	-
8. Місцеві фінанси.	6	-
2-й модуль		
9. Державний кредит та державний борг.	4	-
10. Міжнародні фінанси.	2	-
11. Фінанси домогосподарств.	3	-
12. Страхування та страховий ринок. Види страхування.	3	-
13. Фінанси суб'єктів господарювання.	4	-
14. Фінансовий ринок.	6	-
15. Фінансовий менеджмент.	5	-
16. Фінансова безпека держави.	1	-
Всього за семестр	56	-

7. Індивідуальні завдання (денна та заочна форма навчання)

Відповідно до навчального плану з дисципліни “Фінанси” студенти виконують курсову роботу (30 годин).

Курсова робота є самостійною письмовою роботою, видом науково-дослідної роботи студентів у навчальному процесі. Мета написання курсової роботи з курсу “Фінанси” полягає в розширенні та поглибленні знань студентів з теорії фінансів, розвитку навичок самостійної творчої роботи з вибраної теми, вміння аргументувати власну точку зору, узагальнювати, систематизувати і аналізувати статистичні, фінансові та економічні показники та розрахунки.

Студентові при написанні курсової роботи необхідно:

- оволодіти економічною термінологією;
 - забезпечити високий теоретичний рівень роботи на основі глибокого вивчення законів України, постанов Кабінету Міністрів України, указів Президента України, інструктивних, нормативних та методичних матеріалів Міністерства фінансів України, Національного банку України, дирекцій державних цільових фондів тощо;
 - глибоко ознайомившись з літературою з вибраної теми дослідження, виявити дискусійні питання, а також висвітлити проблеми;
 - показати вміння аналізувати цифровий матеріал з теми курсової роботи, виявляти динаміку, пропорції, фактори впливу; раціонально поєднувати теоретичні положення з аналізом цифрового матеріалу;
 - вміти розібратись у виробничих ситуаціях, діючій практиці, доповнити роботу плановими і фактичними даними з діяльності конкретних суб'єктів господарювання та державних структур;
 - забезпечити необхідний стиль викладання матеріалу, правильно оформити роботу.
- Виконання курсової роботи складається з ряду етапів:
- Ознайомлення з тематикою курсових робіт, вибір теми і реєстрація її на кафедрі.
 - Добір і вивчення літератури з вибраної теми, початкове ознайомлення з нею і складання попереднього плану роботи.
 - Консультація з керівником і складання остаточного плану роботи.
 - Добір статистичного матеріалу і його обробка.
 - Написання тексту й оформлення курсової роботи.
 - Ознайомлення із зауваженнями, підготовка до захисту і захист курсової роботи.
 - Останній термін здачі роботи для попередньої перевірки керівником за місяць до початку екзаменаційної сесії.
 - Основні вимоги до змісту курсової роботи. Курсова робота складається зі вступу, основної (головної) частини і висновків.

У вступі обґрунтовується актуальність теми, розкривається її значення, виділяються цілі (мета) і завдання роботи, дається стислий огляд наявної за темою літератури, визначається коло питань, які висвітлюються у курсовій роботі. Незважаючи на невеликий обсяг (до 2 сторінок), вступ має істотне значення тому, що студент уже тут виділяє аспект теми, обмежує її рамки, що потім відображується в нижченаведеному матеріалі. У вступі потрібно викласти 5-8 завдань роботи, крім того, зазначити об'єкт та предмет дослідження.

Основна частина охоплює весь зміст теми, глибоке і всебічне розкриття основних її положень. Виклад будується за планом, що забезпечує цілісність, логічно побудовану характеристику найважливіших положень теми. У роботі необхідно показати, як дана проблема висвітлюється в опублікованій літературі; викласти наявні підходи (точки зору) з цієї проблеми і зробити критичний розбір (наскільки це дозволяють отримані знання), при цьому слід викласти власні судження з даного питання. При написанні основної частини роботи потрібно обов'язково використовувати статистичні дані, законодавчі та нормативні акти за темою роботи, а якщо цього потребує тема роботи, то і бланки фінансової, податкової та статистичної звітності.

У висновках (2-3 сторінки) слід підвести підсумки вивчення теми, сформулювати висновки і пропозиції. Висновок повинен містити відповіді (2-3 пропозиції) на кожне завдання, що було поставлено у вступі.

8. Методи навчання

Лекції: докладне викладення навчального матеріалу із застосуванням мультимедійного проектору, оглядові лекції з використанням опорного конспекту, лекції-дискусії, лекції з помилками тощо.

Практичні заняття: вирішення багатоваріантних задач на основі розрахунків на прикладі найпростіших завдань, розв'язання тестових завдань, представлення студентами

доповідей за індивідуальними темами, написання модульних контролів, робота над індивідуальними завданнями.

9. Методи контролю

Тестування, співбесіда з проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, виконання практичних творчих завдань з питань оподаткування, розв'язання задач, захист КР.

10. Розподіл балів, які отримують студенти Поточний модульний контроль (для денної форми навчання)

Поточне тестування та самостійна робота																		
Змістовий модуль № 1						Змістовий модуль № 2												Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	A1	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	A2	
3	3	3	3	3	3	3	3	6	3	3	3	3	3	3	3	3	6	60

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів, A1, A2 – атестація за модулями.

Виконання КР (для денної форми навчання)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 10 балів	до 30 балів	до 60 балів	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS (для денної форми навчання)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи наведено у регламенті.

11. Методичне забезпечення

№ п/п 8–10 з переліку розділу «Література»

12. Рекомендована література

Номер п/п	Назва	Наявна кількість примірників	Вид
1	2	3	4
<i>Основна література</i>			
1	Кириленко О.П. Фінанси: Навчальний посібник. – Тернопіль: ТОВ “ЦМДС”, 2002	100	Підручник
2	Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. – К.: Ніос, 2003	2	Підручник
3	Фінанси : Підручник/За ред. С.І. Юрія, В.М.Федосова. – К.: Знання, 2008. – 611 с.	2	Підручник
4	Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія): Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2001	6	Підручник
<i>Додаткова література</i>			
5	Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси. Навч. посібник. К.. «Атіка», 2002, - 368 с.	2	Посібник
6	Заруба О. Страхова справа; Підручник. – К.: товариство «Знання», КОО, 1998. – 321 с.	8	Підручник
7	Державні фінанси в транзитній економіці: навч. посіб. / За ред.М.І. Карліна. — К. : Кондор, 2003.	1	Посібник
8	Бюджетний кодекс України від 2011 р.	3	Нормативний акт
9	Кремень О. І. Фінанси [Текст] : навч. посіб. / О. І. Кремень, В. М. Кремень. — К. : ЦУЛ, 2012. — 416с.	2	Підручник
10	Василик О.Д, Павлюк К.В. Бюджетна система України. Підручник., К., ЦНЛ, 2004,- 544с.	2	Підручник
11	Фінанси [Текст] : навч. посіб. / За ред. В.І. Оспіщева. — К. : Знання, 2006. — 415 с.	34	Посібник
12	Навчальний економічний словник-довідник (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка, економічний аналіз, економіка підприємства, менеджмент, маркетинг, фінанси, банки, інвестиції, біржова діяльність) [Текст] : терміни, поняття, персоналії / Уклад.: В.С. Іфтемичук, В.А. Григорєв, М.І. Манілич, Г.Д. Шутак; За ред. Г.І. Башнянина, В.С. Іфтемичука. — 2-ге вид., виправл. і доп. — Львів : Магнолія 2006, 2007. — 688 с.	1	Посібник
13	Закон України “Про державний бюджет” на відповідний рік.	10	Нормативний акт
14	Податковий кодекс України	10	Нормативний акт
15	Бюджетний кодекс України	10	Нормативний акт
16	Фастовець А. А. Фінанси малого бізнесу [Текст] : навч. посіб. / А. А. Фастовець, І. В. Фисун. — К. : Кондор, 2013. — 302 с. + Гриф МОН.	3	Посібник
17	Карпінський Б.А., Герасименко О.В. Фінансова система, Навч. посібник, К., ЦНЛ, 2003, - 184с.	2	Посібник
18	Кириленко О.П. Місцеві фінанси. Навч. посібник., Тернопіль, «Астон», 2004, - 192с.	5	Навчальний посібник
19	Маслова С.О., Опалов О.А. Фінансовий ринок. Навч.	5	Посібник

	посібник. К., «Каравела», 2002, 304с.		
20	Опарін В.М., Малько В.І, Кондратюк С.Я. Бюджетна система: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2000.-208 с.	10	Посібник
21	Місцеві фінанси: Підручник За ред.О.П. Кириленко. - К.: Знання, 2006. - 677с.	235	Підручник
22	Романенко О.Р. Фінанси. Підручник. К., ЦУЛ, 2003,- 312с.	5	Підручник
23	Міжнародні фінанси [Текст] : підручник / О.І. Рогач, А.С. Філіпенко, Т.С. Шмет та ін.; За ред. О.І. Рогача. — К. : Либідь, 2003.		
24	Стеців Л.П., Копилюк О.І. Фінанси: Навч.посіб. - К.: Знання, 2007 - 235с.	10	Посібник
25	Міжнародні фінанси [Текст] : навч. посіб. / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, В.В. Ковалевський та ін. — 3-тє вид., перероб. та доп. — К. : ЦУЛ, 2007. — 640 с.	1	Підручник
26	Фінанси (теоретичні основи). Підручник. За ред. М.В. Грідчиної, К., МАУП, 2002, - 280с.	1	Підручник
27	Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник:/ за ред. Проф. Г.Г. Кірейцева. - Київ: ЦУЛ, 2002. - 492с.	1	Посібник
28	Суторміна В.М., Федосов В.М., Андрущенко В.Л. Держава-Податки-Бізнес. – К.: Либідь, 1992. Суторміна В.М. Фінанси зарубіжних корпорацій. – К.: Либідь, 1993	1	Посібник
29	Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Підручник.- К.: Знання, 2006-535с.	1	Підручник
30	Фінансове планування та контроль / Під ред. І.А. Поукока, А.Х. Тейлора. – М.: ІНФРА, 1996	1	Підручник
31	Фінансовий менеджмент: теорія та практика: Підручник / Під. Ред. Є.С. Стоянової. – М.: Перспектива, 1996	14	Підручник
32	Фінансово-кредитний словник. – М.: Фінанси і статистика, 1995	2	Підручник
	Державні фінанси в розвиткових та перехідних країнах [Текст] : збірка есеїв на честь Ричарда Берда / Ред. Х. Мартинес-Васкес, Д. Алм ; пер.Р. Ткачук. — К. : К.І.С., 2006. — 400 с.		
33	Фінанси підприємств: Підручник / Під ред. проф. А.М. Піддєрьогіна. – К.: КНЕУ, 2005	100	Підручник
34	Якобсон Л.І. Економіка суспільного сектора. Основи теорії державних фінансів. – М.: Аспект-Прес, 1996	1	Підручник
<i>Електронні навчально-методичні матеріали</i>			
35	Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Фінанси»/ Розроблений Т.О. Ілляшенко	На електронних носіях	Лекції, практичні заняття, тести
36	Финансы : конспект лекций для студ. спец.: 6.030508 "Финансы и кредит", 6.030504 "Экономика предприятия", 6.030507 "Маркетинг", 6.030601 "Менеджмент организаций" всех форм обучения и слушателей ЦПО. Ч.1 / К. В. Ильяшенко,	На електронних носіях	Лекції

	Т. А. Ілляшенко, В. Г. Боронос, Н. В. Котенко. — Суми : СумГУ, 2013. — 204 с.		
37	3314 Методичні вказівки до організації самостійної роботи з дисципліни "Фінанси" [Текст] : для студ. спец. 6.030508 "Фінанси і кредит" усіх форм навчання та слухачів ЦПО. Ч.1 / К. В. Ілляшенко, Т. О. Ілляшенко, Н. В. Котенко. — Суми : СумДУ, 2012. — 80 с.	На електронних носіях	Практичні заняття, тести
38	3735 Методичні вказівки до практичних занять та організації самостійної роботи із дисципліни "Фінанси" [Текст] : для студ. спец. 6.030504 "Економіка підприємства" денної та заочної форм навчання / О. В. Циганенко. — Суми : СумДУ, 2014. — 80 с.	На електронних носіях	Практичні заняття, тести
39	Фінанси : конспект лекцій для студ. спец. 6.030508 "Фінанси і кредит", 6.030504 "Економіка підприємства", 6.030507 "Маркетинг", 6.030601 "Менеджмент" усіх форм навчання та слухачів ЦПО. Ч.1 / К. В. Ілляшенко, Т. О. Ілляшенко. — Суми : СумДУ, 2011. — 195 с.	На електронних носіях	Лекції

Розробник програми

к.е.н., ст. викладач І.В.Прожога

Зав. кафедри економіки та управління

к.е.н., ст. викладач І.В.Прожога

Регламент модульно-рейтингової системи контролю і оцінювання з дисципліни «Фінанси»

1 Структура навчальної дисципліни: загальний обсяг 120 год/4,0 кред; Лк. – 40 год/20; Пр. – 24 год/12; дск.

2 Організація навчального процесу: семестрів викладання – 1; модульних циклів – 2

3 Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: R = 100 балів,

4 Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:

Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:

а) робота на аудиторних заняттях:

- лекції: 0 бали;

- практичні заняття: 0 бали.

б) виконання завдань на практичних заняттях (та ІРС): тестування, письмове опитування питань, винесених на СРС:

- робота на практичному занятті (або усне, письмове опитування, доповнення, дискусія, розв'язання задач) - 12 пр.х 4 бал/пр. = 48 балів;

- складання комплексних письмових модулів (КПМ): 2 x 20 = 40 балів.

Всього: 60 балів : 12 пр.х 4 балів/пр. = 48 балів, атестація 2х6 балів = 12 балів

ДСК – 40 балів,

Загалом: 100 балів.

КР – 100 балів

е) заохочувальні рейтингові бали – максимально 10 балів:

0,5 бали - за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;

1 бал - за виконання завдань підвищеної складності, або за виконання аналітичних оглядів за тематикою навчальної дисципліни чи споріднених дисциплін (конкретне значення визначає викладач);

5 балів - за участь у предметній олімпіаді чи конкурсі;

10 балів - за написання та публікацію наукової роботи (стаття у фаховому журналі або матеріали чи тези доповідей на конференції).

5. Підсумок рейтингових балів за мод. циклом (при позитивному оцінюванні):

1-ий модульний цикл: (10 лк., 6 пр. занять; мод. контроль) – 24-50 балів.

2-ий модульний цикл: (10 лк., 6 пр. занять; мод. контроль) – 24-50 балів.

Курсова робота (КР) - 40 – 100 балів

6. Умови ліквідації заборгованості з поточної роботи: перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці (менше зазначеної в п. 5), проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного, позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються.

7. ІРС за розкладом занять використовуються для виконання індивідуальних завдань студентами (в тому числі за призначенням викладача) та робіт за п. 4 та п. 6.